

Gmina Tyczyn

Nr 22 (468)
8.11. - 21.11.2009

Cena 1,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Budziwój

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

Stowarzyszenie

Ekoskop
Rzeszów

Dla środowiska działamy razem

Trwający od grudnia 2008 r. projekt „Dla środowiska działamy razem” ma na celu ochronę środowiska oraz wprowadzenie prawidłowych standardów gospodarki odpadami i ochronę naszych rzek.

Projekt ten skierowany jest do przedszkolaków i najmłodszych uczniów szkół oraz rodziców i nauczycieli z gmin należących do Związku Komunalnego „Wisłok”. Ma on na celu: wywołanie i utrwalenie wśród dzieci i pośrednio w ich środowiskach rodzinnych proekologicznych zachowań polegających na domowej segregacji odpadów, dostarczenie nauczycielom przedszkoli i nauczania zintegrowanego (klas I-III szkoły podstawowej) atrakcyjnych narzędzi edukacyjnych i przydatnej wiedzy związanej z prawidłowym postępowaniem z domowymi odpadami, wywołanie współpracy lokalnych władz w gminach z organizacjami pozarządowymi, grupami wolontariuszy dla prowadzenia kampanii obywatelskiej na rzecz segregacji odpadów.

Pomysłodawcy i organizatorzy tego przedsięwzięcia - Stowarzyszenie „Ekoskop” z Rzeszowa, dzięki wsparciu Funduszu dla Organizacji Pozarządowych oraz przy współpracy ze Związkiem Komunalnym „Wisłok” dostarczają w oryginalnej formie podstawową wiedzę dotyczącą prawidłowego postępowania z domowymi odpadami.

Choć projekt skierowany jest głównie do szkół, uznaliśmy, że warto przypomnieć także dorosłym mieszkańcom naszej gminy, jak ważna jest ekologia.

Odpady niebezpieczne. Rocznie każda rodzina wyrzuca ze śmieciami około 10 kg różnych odpadów zawierających trucizny. Z uwagi na swój skład stanowią zagrożenie dla ludzi i środowiska:

> Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny należy oddać

w sklepie przy zakupie nowego sprzętu lub wyrzucić do specjalnego kontenera.

> Zużyte baterie zawierają metale ciężkie takie jak kadm, ołów, rtęć, które są toksyczne dla ludzi, zwierząt, roślin i dlatego należy je oddawać do specjalnych pojemników w szkołach, przedszkolach i sklepach.

> Opakowania po środkach chemicznych, truciznach, środkach ochrony roślin, farbach i lakierach należy oddać w trakcie zbiórki tych odpadów do specjalnych pojemników lub w sklepach przy zakupie nowych towarów.

> Oleje odpadowe i smary należy wlewać do specjalnych pojemników Podkarpackiego Systemu Selektywnej Zbiórki Olejów Odpadowych.

> Starych lekarstw, szczególnie antybiotyków, niedopałków, papierosów, domowych chemikaliów oraz farb i lakierów nigdy nie wolno wyrzucać do ubikacji.

Ciąg dalszy na stronie 2

Ciąg dalszy ze strony 1

Zasady segregacji odpadów. Każdy przeciętny Polak wytwarza codziennie ok. 1 kg odpadów. Skład przeciętnego domowego pojemnika na śmieci to głównie odpady organiczne oraz opakowania z plastiku, papieru, szkła i metali. Stanowią one ponad 70% odpadów i można je łatwo powtórnie wykorzystać.

Kompostowanie. Posiadacze domków jednorodzinnych z ogródkami powinni wszystkie resztki organiczne pochodzenia roślinnego kompostować.

Jak unikać odpadów w naszych domach. Najszybciej zwiększają góry śmieci jednorazowe torebki, zabawki,

długopisy, zapalniczki, plastikowe sztuczce, talerzyki, kubeczki, tacki styropianowe. Ich rozkład trwa nawet kilkaset lat, więc najlepiej ich nie kupować. By ograniczyć liczbę foliowych reklamówek na zakupy warto zabierać torby płócienne lub koszyki wiklinowe. Wiele produktów można zakupić luzem np. warzywa, owoce.

Zabronione jest spalanie jakichkolwiek odpadów, szczególnie plastików, gumy, olejów, które powodują uwalnianie się trujących substancji, które wdychane przez ludzi wywołują groźne choroby. Pozostawienie śmieci na polu, łące, w lesie, nad rzeką powoduje, że do gleby i wód gruntowych przedostają się trucizny oraz substancje chorobotwórcze.

Abecadło śmieciadło

Aluminium - jest metalem, z którego wykonuje się puszki do napojów. Puszka na napoje - jeden z „epokowych” wynalazków XX wieku - choć znana od niedawna, jest niezwykle popularna. Przede wszystkim dlatego, że jest lekka, łatwa w transporcie, nie tłucze się i pozwala na szybkie chłodzenie napojów, a to służy oszczędności

energii, przede wszystkim zaś jest surowcem wtórnym, nadającym się w całości do odzysku. W ciągu roku na świecie według szacunków zużywa się 220 miliardów puszek, z czego około 80% to puszki aluminiowe. W samej Polsce w roku 2002 wprowadzono ich 2 mld szt., a ich produkcja wciąż rośnie. Statystyczny Amerykanin konsumuje 400 puszek rocznie, Anglik - około 130. Polak spożywa rocznie zawartość około 50 puszek. Przewidywany jest dalszy dynamiczny rozwój tego rynku. Światowy odzysk puszek wynosi zaledwie 55%, co oznacza, że ok. 100 miliardów puszek rocznie jest bezpowrotnie wyrzucana! Chwalebnymi wyjątkami w odzyskiwaniu aluminium z puszek są Szwajcaria i Finlandia, gdzie przetwarza się ich ok. 90%. Recykling puszek w Polsce szybko rośnie i już w 2002 r. osiągnął średni europejski wynik tj. 41%, a w 2006 r. 65%, podczas gdy jeszcze w 1998 r. sięgał 13%. Puszka aluminiowa jest surowcem wtórnym, w całości podlegającym recyklingowi, w wyniku, którego oszczędzamy bardzo cenny surowiec naturalny - aluminium.

Bateria - to jedno ogniwo galwaniczne (lub więcej), jednorazowego użytku, przeznaczone do zasilania różnych urządzeń przenośnych.

Baterie powstają w głównej mierze jako odpad wytwarzany przez gospodarstwa domowe. Baterie w zależności od typu, zawierają różne ilości niebezpiecznych

metali ciężkich (rtęć, ołów, kadm, nikiel) oraz substancji rakotwórczych. Dopóki baterie otacza szczelna zewnętrzna powłoka, nie nam nie grozi. Jednak, jeśli warstwa ta ulegnie uszkodzeniu, nastąpi wyciek niebezpiecznych substancji do środowiska. Jedna bateria typu R6, potocznie zwana paluszką, może zanieczyścić 400 l wody lub bezpowrotnie skażać 1 m³ gleby. Na polski rynek rocznie wprowadza się około 300 milionów sztuk ogniwo (o masie blisko 8200 ton), czyli ok. 8 baterii na osobę. Rocznie udaje się zebrać zaledwie ok. 500 ton. Żadna zużyta bateria nie powinna trafić do kosza na śmieci! Należy wrzucać je do specjalnych pojemników!

Cywilizacja śmieci - śmieci są znakiem naszej cywilizacji, ale towarzyszyły człowiekowi od zawsze. Śmieci pojawiają się wszędzie tam, gdzie żyje lub dociera współczesny człowiek. Można je znaleźć w miastach, na wsiach,

w lasach, jeziorach, morzach i oceanach. Są na pustyniach, w głębinach morskich, na Mount Everest i w kosmosie. W większych skupiskach ludzkich są

bardzo poważnym problemem. Statystyczny Polak produkuje w ciągu 12 miesięcy około 360 kg odpadów. To o 100 kg mniej niż przeciętny Europejczyk,

Ciąg dalszy na stronie 19

Rada uchwaliła...

30 października br. obradowała Rada Miejska w Tyczynie. Radni podjęli uchwały w sprawach:

> **zmiany budżetu gminy Tyczyn na 2009**
Zwiększa się wydatki o kwotę 851.131,00 zł, w tym:

* Dowozy uczniów do Szkoły Podstawowej w Tyczynie 14.100,00 zł. Dyrekcja Szkoły Podstawowej w Tyczynie zwróciła się o zwiększenie kwoty na dowozy ze względu na finansowanie dowozu uczniów niepełnosprawnych w ilości 7 osób oraz wzrost kosztów biletów miesięcznych do 30,60 zł (poprzednio 20,00 zł).

* Remont sali posiedzeń w Urzędzie Miejskim w Tyczynie 40.000,00 zł.

* Remonty bieżące w Urzędzie Miejskim 16.500,00 zł.

* Remont ogrodzenia boiska sportowodydaktycznego przy Szkole Podstawowej w Tyczynie 53.000,00 zł.

* Remonty dróg gminnych 479.000,00 zł.

Remonty bieżące dróg - 140.058,16 zł:

- Tyczyn, ul. Grunwaldzka boczna 36.246,90 zł.

- Tyczyn, ul. Ogrodowa 15.000,00 zł.

- droga Kielnarowa Zawodzie Królka 5.311,26 zł.

- droga Kielnarowa Obszary Wólka 25.000,00 zł.

- droga Hermanowa Pańskie Pola 6.500,00 zł.

- droga Matysówka II Strona Łany 7.000,00 zł.

- likwidacja usuwiska w Tyczynie, ul. Kręta 45.000,00 zł, polegająca na wywozie ziemi, wyprofilowaniu koryta drogi, wykonaniu odwodnienia, wyprofilowaniu skarpy. Remonty dróg - 314.297,84 zł:

- Hermanowa Łazy 58.481,00 zł.

- Tyczyn, ul. Pułanek boczna 30.904,84 zł.

- Tyczyn, ul. Parkowa 204.912,00 zł.

- Kielnarowa Zagrody 20.000,00 zł.

* Projekty dróg - 24.644,00 zł.

Opracowanie projektów technicznych na remonty dróg gminnych, w tym:

- przebudowa drogi gminnej Hermanowa Czerwonki - 12.200,00 zł;

- przebudowa drogi gminnej Kielnarowa Zawodzie Królka (Zagrody) - 5.124,00 zł,

Ciąg dalszy na stronie 6 i 7

Burmistrz Tyczyna
Kazimierz Szczepański
przyjmuje mieszkańców gminy
i interesantów
w każdy poniedziałek
w godz. 8.00-15.00 (I piętro)

AKTUALNOŚCI

11 listopada Święto Niepodległości

Zapraszamy Mieszkańców Gminy Tyczyn do udziału w obchodach
Święta Niepodległości

Program obchodów:

godz. 9.00 - Msza św. w intencji Ojczyzny w kościele parafialnym w Tyczynie

godz. 10.00 - złożenie kwiatów pod pomnikiem Czynu Patriotycznego

godz. 10.30 - okolicznościowy program artystyczny w wykonaniu uczniów ze Szkoły Podstawowej w Tyczynie (sala widowiskowa M-GOK)

Mamy pieniądze na „schetynówki”

Na stronie internetowej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie zamieszczone zostały listy rankingowe zadań powiatowych i gminnych wraz z ujętymi na nich zadaniami rezerwowymi i zadaniami odrzuconymi z II etapu „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011”.

Na liście zostały zamieszczone wnioski złożone przez gminy i powiaty zakwalifikowane do WN PPDL - 2008-2011 z datą realizacji w 2010 r.

W województwie podkarpackim o dofinansowanie projektów drogowych ubiegało się aż 161 projektów, z czego 110 dotyczyło dróg gminnych, a 51 powiatowych. Łączna kwota o jaką wystąpiły podkarpackie samorządy wynosi pra-

wie 160 mln zł. Budżet II Edycji Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych dla Podkarpacia to niecałe 60 mln zł.

Spośród wszystkich złożonych wniosków do realizacji zostały zaakceptowane 33 projekty gmin i 14 wniosków powiatów.

Cieszy nas fakt, że **Gmina Tyczyn z projektem „Przebudowa drogi gminnej nr 108921 R Kielnarowa-Tyczyn-Matysówka Łany”, znalazła się na II miejscu, zdobywając 24,8 pkt!**

Zdobycie tak wysokiej lokaty pozwala nam być pewnym, że otrzymamy pieniądze. Całkowity koszt inwestycji wyniesie 2.927.164,86 zł z czego przewidziana kwota dotacji - 1.463.582,86 zł. (am)

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie

zaprasza na otwarcie wystawy fotografii autorstwa

Krzysztofa Kowalczyka

**„OPÓR”
portrety**

Otwarcie wystawy odbędzie się 8 listopada (niedziela) o godz. 13.00
w sali widowiskowej M-GOK.

Wystawa będzie otwarta dla zwiedzających do 27 listopada 2009 r.

w godz. od 9.00 do 17.00

Pomagajmy Ziemi - codziennie

SP Borek Stary

Podczas tegorocznej akcji szczególną uwagę zwrócono na segregację śmieci. Uczniowie dokonali segregacji odpadów i złożyli je do odpowiednich pojemników w gniazdach recyklingowych, znajdujących się na terenie szkoły. Ponadto zostały zlikwidowane dzikie wysypiska śmieci w lesie „Buczyna” znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły. Informacje o oszczędzaniu energii elektrycznej i wody oraz używaniu produktów z recyklingu były przekazywane rodzicom podczas spotkań wywiadowkowych. Śmieci niesegregowalne trafiły do pojemników znajdujących się na terenie szkoły.

W akcji „Sprzątanie Świata” udział wzięło 127 uczniów. Posegrowanych zostało 500 kg odpadów.

SP Budziwój

Przed przystąpieniem do akcji „Sprzątanie Świata 2009” w szkole odbył się apel, podczas którego przekazano wszystkim uczniom główne założenia i cele akcji.

Przedstawiono też zasady oszczędnego gospodarowania surowcami naturalnymi, poinformowano o konieczności dbania o zasoby przyrody oraz ogłoszono prowadzenie w szkole zbiórki makulatury, plastikowych butelek i zużytych baterii. 18 września br. uczniowie pod opieką nauczycieli porządkowali teren swojej miejscowości, zbierając i segregując śmieci.

W akcji sprzątanie świata udział wzięło 288 uczniów. Posegrowanych zostało 2000 kg odpadów.

SP Hermanowa

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Św. Królowej Jadwigi w Hermanowej brali udział w akcji „Sprzątanie Świata 2009” porządkując teren przy drogach leśnych wokół Studzianki. Zebrali 20 worków śmieci i 600 puszek aluminiowych. W ramach edukacji ekologicznej przygotowano przedstawienie „Sąd nad Człowie-

kiem”, konkurs na plakat ekologiczny „Pomagajmy Ziemi codziennie”, klasowe turnieje wiedzy „My chcemy grać w zielone”. Zaplanowano także akcje „Ciepła buda dla Burka” i „Pomóżmy im przetrwać zimą”.

SP Kielnarowa

W akcji „Sprzątanie Świata 2009” wzięli udział uczniowie kl. III-VI wraz z wychowawcami. Sprzątano teren wokół szkoły, Domu Ludowego, pobocza i rowy lokalnych dróg, okolice cmentarza oraz pobliski las. Część odpadów posegregowano - były to plastikowe butelki oraz makulatura. Ogółem zebrano 18 worków śmieci. Akcja „Sprzątanie Świata” poprzedzona była pogadankami w klasach na temat konieczności ochrony środowiska, sposobach oszczędzania energii elektrycznej i wody, a także konieczności segregacji odpadów.

W akcji „Sprzątanie świata” udział wzięło 45 uczniów. Posegrowanych zostało 10 kg odpadów.

SP Matysówka

„Pomagajmy Ziemi -codziennie!” - pod takim hasłem odbyła się w naszej szkole coroczna akcja „Sprzątanie Świata” Uczniowie najpierw wzięli udział w apelu, a potem sprzątali okolice Matysówki. Celem akcji było przekonanie dzieci, że od nich zależy przyszłość Ziemi.

Naszej Planecie można pomóc przez prozaiczne na pierwszy rzut oka czynności: zabierając swoją torbę na zakupy, gasząc niepotrzebnie świecące się światło czy zakręcając ciekący kran. Efek-

tem tegorocznej akcji było zabranie 13 pełnych worków śmieci. Miejmy nadzieję że pozostało też coś w naszych głowach. Każdy z nas zastanowi się dwa razy zanim wyrzuci do rowu plastikową butelkę czy zabierze kolejny raz ze sklepu woreczek foliowy.

SP Tyczyn

18 września br. uczniowie Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tyczynie wzięli udział w tegorocznej akcji „Sprzątanie Świata”. Uczniowie klas IV-VI na czwartej godzinie lekcyjnej pod opieką nauczycieli udali się w wyznaczone rejon. Przed wyjściem w teren uczestnicy wysłuchali prelekcji na temat „Zasad bezpiecznego sprzątania i segregacji odpadów”. Dowiedzieli się również w jaki sposób można poprzez postawy ekologiczne pomagać Ziemi na co dzień.

Ogółem zebrano 18 worków odpadów, dokonano ich segregacji na plastiki, makulaturę i inne. Zostały one włożone do kontenerów przy szkole. W akcji uczestniczyło 192 uczniów.

Szkoła Podstawowa w Budziwoju znów Liderem Ekologii

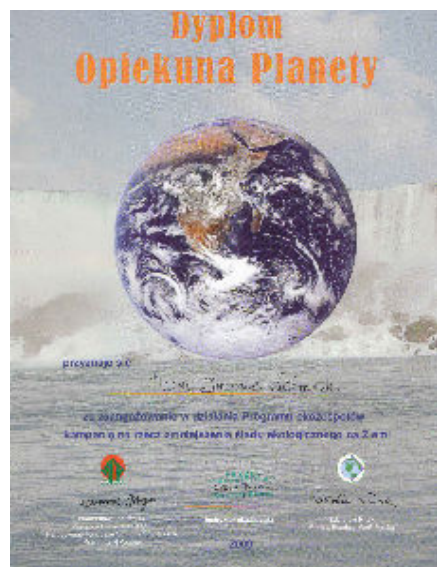
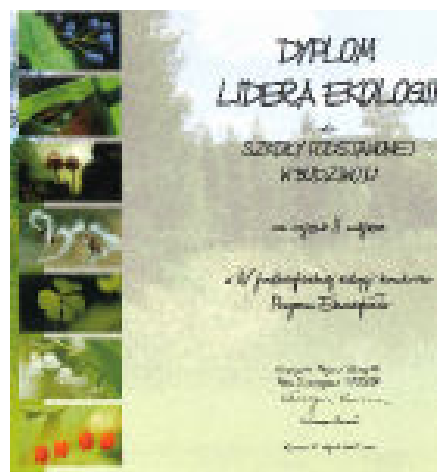
W ubiegłym roku szkolnym nasza szkoła już po raz piąty uczestniczyła w „Programie Ekozespołów”. Tym razem przebiegał on pod hasłem „Ekozespoły zmniejszają swój ślad ekologiczny”. Objętych nim było 60 dzieci w 6 ekozespołach po 10 z klas: 0a, Ia, IIa i IIIa pod kierunkiem instruktorek: **Anny Bomby, Anny Wisz, Joanny Nowak i Iwony Woźniak**. Wszystkie realizowane działania bezpośrednio lub pośrednio dotyczyły kształtowania postaw proekologicznych uczniów i ich rodziców, ze szczególnym uwzględnieniem właściwego gospodarowania zasobami przyrody w celu zmniejszenia śladu ekologicznego. Nasz wysiłek został doceniony - zajęliśmy II m. w województwie! Wyprzedziła nas jedynie SP nr 2 z Rzeszowa. Uroczyste podsumowanie „Programu Ekozespołów” i wręczenie nagród miało miejsce w Muzeum Wsi w Przychojcu koło Leżajska. Naszą szkołę reprezentowała p. Iwona Woźniak, która z rąk pani prezes Stowarzyszenia „Ekoskop” **Katarzyny Ruszały** - woje-

wódzkiego koordynatora programu, odebrała nagrody i dyplomy „Opiekuna Planety” dla wszystkich uczestników.

Stało się już tradycją, że mali ekolodzy z naszej szkoły, biorący udział w „Programie Ekozespołów”, w nagrodę za zajmowane czołowe lokaty w województwie uczestniczą w ekologicznych wyprawach. W tym roku po raz pierwszy Związek Komunalny „Wisłok” zorganizował Plenarne Warsztaty Zielonej Sieci „Mój Wisłok” w ramach projektu „Partnerska sieć dla zrównoważonego rozwoju gmin dorzecza rzeki Wisłok”.

Tym razem wyruszyliśmy w poszukiwaniu Ekolandii do rezerwatu przyrody „Bór” o powierzchni 365 ha, który został utworzony w 1996 r. dla ochrony pozostałości Puszczy Sandomierskiej. Dominującym typem lasu jest tu bór mieszany z przewagą sosny i dębu.

Zanim jednak tam dotarliśmy pod opieką p. Iwony Woźniak i p. Anny Wisz, skierowaliśmy się do modelowego gniazda recyklingowego przy SP nr 27 w Rzeszowie, gdzie znajduje się 7 pojemników na segregowane odpady: makulaturę, plastiki, metale (aluminium), szkło przezroczyste i kolorowe, tekstylia i bioodpady.

Nasza przewodniczka, pani Katarzyna Ruszała, przekazała nam „garść” informacji o odpadach, zwracając szczególną uwagę na te, które mogą zagrozić czystości wód. Opakowania po odpadach niebezpiecznych, np. puszki po farbach i lakierach, świetlówki, baterie i oleje pracowane często powodują w przyrodzie szkody nie do naprawienia!

Potem przyszła kolej na Nadleśnictwo Głogów Małopolski z polem biwakowym i nową ścieżką edukacyjną nad głogowskie stawy. W borze natrafiliśmy na mogiły ok. 3 tys. zamordowanych Żydów w czasie eksterminacji hitlerowskiej w okresie II wojny światowej. Pani Kasia zapoznała nas z funkcjonowaniem i rolą lasu, jego fauną i florą, opowiadała o róż-

W nadleśnictwie Głogów Małopolski

Zabawy ekologiczne w borze

nych ciekawostkach i tajemnicach boru, prowadziła zabawy ekologiczne. Każdy uczestnik otrzymał Certyfikat Przyjaciela Rzeki Wisłok. Wróciliśmy „naładowani” wiedzą, leśnym powietrzem i w świetnej formie, zwłaszcza że pogoda wyjątkowo dopisała!

Iwona Woźniak
szkolny koordynator ds. ekologii

Rada uchwaliła...

Ciąg dalszy ze strony 3

- remont ul. Parkowej w Tyczynie
- 7.320,00 zł.

* Podatek VAT 45.000,00 zł, w tym:

- kwota 15.000,00 zł to VAT od majątku przekazanego do Spółki „Eko-Strug”,
- kwota 30.000,00 zł to VAT od planowanej sprzedaży działek.

* Gospodarka komunalna 20.000,00 zł, w tym:

- opłaty za operaty i akty notarialne dotyczące przekazania majątku do Spółki „Eko-Strug” 10.000,00 zł

- bieżące wydatki związane z komunalizacją mienia gminnego 10.000,00 zł.

* Rezerwa celowa na wyrównanie płac nauczycieli 172.400,00 zł. Jest to dodatek uzupełniający dla nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego zgodnie z art. 30a i 30b Karty Nauczyciela, które należy wypełnić w miesiącu grudniu 2009 r.

Zmniejsza się przychody budżetu gminy o kwotę 3.409.918,87 zł, w tym:

- kredyt na budowę drogi Hermanowa-Czerownki 2.285.804,93 zł,

- kredyt na budowę Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie 1.124.113,94 zł.

> **podatku od środków transportowych.** Proponowane stawki podatku od środków transportowych na rok 2010 dla:

- samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, a poniżej 12 ton,

- ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z przyczepą lub naczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony, a poniżej 12 ton,

- przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton, a poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego,
- autobusów - nie ulegają zmianie.

Zmianie uległo 20 stawek podatku dla:

- samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 12 ton,

- ciągników siodłowych i balastowych, które łącznie z naczepą posiadają dopuszczalną masę całkowitą powyżej 12 ton,

- przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą powyżej 12 ton. Stawki Podatku musiały ulec podwyższeniu, gdyż stawki podatku obowiązujące w 2009 r. są

Stawki podatku od środków transportowych dla samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita w tonach		Stawka podatku (w złotych)	
nie mniej niż	mniej niż	oś jezdna (osie jezdne) zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych
Dwie osie			
12	13	834	930
13	14	930	1 038
14	15	1 038	1 134
15		1 134	1 272
Trzy osie			
12	17	1 038	1 134
17	19	1 134	1 230
19	21	1 185	1 290
21	23	1 290	1 353
23	25	1 290	1 596
25		1 353	1 596
Cztery osie i więcej			
12	25	1 230	1 353
25	27	1 353	1 449
27	29	1 449	1 680
29	31	1 680	2 484
31		1 680	2 484

Stawki podatku od środków transportowych dla ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów: ciągnik siodłowy + naczepa ciągnik balastowy + przyczepa (w t)		Stawka podatku (w złotych)	
mniej niż	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych	
Dwie osie			
12	18	1 134	1 230
18	25	1 230	1 290
25	31	1 290	1 338
31		1 545	1 962
Trzy osie i więcej			
12	40	1 449	1 746
40		1 746	2 580

Stawki podatku od środków transportowych dla przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów: ciągnik siodłowy + naczepa ciągnik balastowy + przyczepa (w t)		Stawka podatku (w złotych)	
nie mniej niż	Mniej niż	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych
Jedna oś			
12	18	423	519
18	25	471	567
25		567	615
Dwie osie			
12	28	567	615
28	33	624	864
33	38	864	1 308
38		1 164	1 722
Trzy osie i więcej			
12	38	723	960
38		1 038	1 296

niższe niż stawki minimalne Ministra Finansów na rok 2010.

Wysokość stawek minimalnych określana jest dla samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton, ciągników siodłowych i balastowych przystosowa-

nych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton oraz przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem

związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego.

Stawki minimalne, począwszy od 2004 r., przeliczane są zgodnie z procentowym wskaźnikiem kursu Euro ogłaszanym w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, na pierwszy dzień roboczy października danego roku w stosunku do kursu Euro w roku poprzedzającym dany rok podatkowy. Kurs Euro uległ zwiększeniu o 25,52% w związku z tym stawki minimalne Ministra Finansów podatku od środków transportowych na 2010 r. wzrosły o 25,52%.

> **przyjęcia Programu Współpracy Gminy Tyczyn** z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2010 r. Obowiązkiem Rady, zgodnie z art.5 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jest uchwalenie corocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Program współpracy określa cele, zasady i formy współpracy gminy z podmiotami realizującymi zadania pożytku publicznego zgodnie do zakresu działania gminy i działalności statutowej organizacji pozarządowych. Niniejszy Program zawiera wykaz

priorytetowych zadań publicznych, w obszarze którym gmina może zlecać zadania w roku 2010. Są to zadania w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, kultury i ochrony tradycji, przeciwdziałania patologiom społecznym, działań na rzecz osób niepełnosprawnych, pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej. Program współpracy jest konsultowany z przedstawicielami organizacjami pozarządowymi. Podjęcie uchwały w sprawie nadawania „Honorowego Obywatelstwa Miasta Tyczyna”.

> **nadawania „Honorowego Obywatelstwa Miasta Tyczyna”**. Opracowany projekt regulaminu nadania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Tyczyna określa procedurę postępowania przy nadawaniu tytułu oraz kto może złożyć wniosek o nadanie tytułu i jakie informacje powinien zawierać, jak również przez kogo na być zaopiniowany. W regulaminie określony został skład Kapituły oraz tryb jej pracy.

> **zmiany statutu Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”**. W związku ze zmianą siedziby Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”, z siedziby w Trzebowniku na Rzeszów, ul. Wyzwolenia 6 wymagane jest podjęcie uchwały przez Radę aby dokonać stosownej zmiany w zapisie statutu.

> **zmiany nazw ulic w Tyczynie**. Uchwałą

ma na celu uporządkowanie nazewnictwa ulic w mieście Tyczynie. Przyjęte Uchwałą Nr IV/17/90 Rady Gminy i Miasta w Tyczynie z dnia 3 sierpnia 1990 r. oraz Uchwałą Nr XXIX/139/93 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 25 marca 1993 r. zmiany nazwy ulic: części ul. Armii Krajowej, Norwida i części ul. Parkowej nie zostały wprowadzone do realizacji. Mieszkańcy nadal pozostają na dotychczasowych adresach i nie są zainteresowani ich zmianą. W związku z powyższym proponujemy uchylić części uchwał dotychczas niezrealizowanych.

Obok Klasztoru Zgromadzenia Sióstr w Tyczynie budowana jest kapliczka w formie krzyża upamiętniająca istniejący tam kiedyś kościół.

Kościół Św. Krzyża był kościołem filialnym kościoła parafialnego w Tyczynie. Powstał prawdopodobnie przed rokiem 1500 i służył mieszkańcom Tyczyna do roku 1930, kiedy to spłonął doszczętnie. Dla upamiętnienia tej tragicznej karty w historii miasta proponujemy zmianę dotychczasowej nazwy ulicy Kościuszki w części od ul. Grunwaldzkiej do Krzyża Milenijnego na ul. Świętego Krzyża. Poparcie dla tej inicjatywy wyrazili mieszkańcy tego obszaru.

Dorota Michalak

Agnieszce Haloń

wyrazy szczerzego współczucia
z powodu śmierci

MATKI

składają:

koleżanki i koledzy z Urzędu
Miejskiego w Tyczynie

Usługi hydrauliczne

*WOD-KAN*CO*GAZ

- > baterie słoneczne
- > kotły węglowe
- > doradztwo
- > wyceny

Kielnarowa 233

Tel. 662-309-875; 501-798-974

Życiowy bagaż

*W zasuszonym kwiatku widzisz
barwy lata, w dojrzałym jabłuszku
zapach życia - świata.*

*Chociaż czas upływa wciąż nieubla-
ganie, kiedy odejdziemy wspomnie-
nie zostanie.*

*Idąc przez życie uczynki zbieramy -
to bagaż życiowy, który posiadamy.
Jeśli dobrocią jest on wypełniony
głęboko w pamięci człowiek ten
utkwiony.*

*Takie nasuwa się dzisiaj pytanie:
czy warto w życiu mieć owo staranie?*

*Dobrocią bagaż mieć
aż przepełniony
z nim wyruszymy
w nieznane nam strony...*

Anna Kocór

**„Nie odchodzi ten, kto pozostaje
w sercach bliskich”**

Koleżance Agnieszce Haloń
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

MATKI

składają:

Kierownik i koleżanki
M-GOPS w Tyczynie

Kol. Zbigniewowi Pałacowi

wyrazy szczerzego współczucia
z powodu śmierci

OJCA

składają:

Dorota i Ela wraz z rodzinami

Policjanci zatrzymali włamywaczy

Policjanci z Komisariatu w Tyczynie ustalili i zatrzymali sprawców włamań i kradzieży, jakie miały miejsce w ostatnim czasie na terenie powiatu rzeszowskiego i łańcuckiego.

Dwaj mężczyźni w wieku 19 i 20 lat oraz nieletni w wieku 16 lat przyznali się do winy. Pełnoletniemu grozi kara do 10 lat pozbawienia wolności, natomiast nieletni odpowie przed Sądem Rodzinnym.

Policjanci od kilku tygodni wyjaśniali sprawę włamań do placówek handlowych w miejscowościach Matysówka, Zabratówka oraz Chmielnik. Łupem sprawców najczęściej padały papierosy, alkohol, karty telefonii komórkowej oraz bilety autobusowe, a także kosmetyki

i srebrna biżuteria. Łączna kwota strat sięgała już niemal 16 tysięcy złotych.

Na podstawie zabezpieczonych śladów na miejscach zdarzeń i uzyskanych informacji, policjanci wytypowali osoby podejrzewane o włamanie do sklepów na terenie gminy Tyczyn.

Już podczas pierwszych przeszukań pomieszczeń zajmowanych przez te osoby, policjanci znaleźli znaczną część przedmiotów pochodzących z kradzieży.

W jednym z przeszukiwanych mieszkań, natrafili też na środki odurzające w postaci marihuany, dużą ilość woreczków używanych do jej pakowania i szklane łufki ze śladowymi ilościami spalonego w nich narkotyku. Policjanci usta-

lili też, że ci sami mężczyźni włamali się do sklepów na terenie miejscowości Krackowa i Krzemienica. Mają też na koncie liczne kradzieże paliwa z samochodów na terenie powiatu łańcuckiego.

Zatrzymani mężczyźni w wieku 19 i 20 lat oraz nieletni w wieku 16 lat przyznali się do zarzucanych im czynów. Podczas przesłuchań przyznali się także do zaplanowanych na najbliższy czas włamań do wytypowanych przez siebie sklepów w gminie Chmielnik, Głogów Małopolski oraz w powiecie leżajskim. 19-latkowi i o rok starszemu koledze, za czyny jakich się dopuścili grozi kara do 10 lat pozbawienia wolności. Trzeci z zatrzymanych, jako nieletni odpowie przed Sądem Rodzinnym.

**•ródło: www.podkarpacka.policja.gov.pl
z dnia 30 października 2009 r.**

Na terenie działania tut. jednostki Policji w październiku zgłoszonych zostało 26 czynów przestępczych z czego 13 odnotowano na terenie gminy Tyczyn, 6 - w gminie Chmielnik i 7 w gminie Hyżne. Łącznie wszczętych zostało 21 postępowań przygotowawczych, 5 znajduje się w fazie postępowania sprawdzającego.

Z policyjnych statystyk - październik

Odnotowano również 68 wykroczeń. 57 z nich zostało zakończonych postępowaniem mandatowym, za które wystawiono mandaty karne na łączną kwotę 9.260 zł. W 11 przypadkach zostaną przeprowadzone czynności wyjaśniające w tym: z terenu gminy Tyczyn - 5, z gminy Hyżne 3 oraz z terenu gminy Chmielnik 3.

W październiku policjanci Komisariatu Policji w Tyczynie aż 15 razy wyjeżdżali do kolizji drogowych, 7 z nich znajdzie swój finał w Sądzie Grodzkim w Rzeszowie. Zatrzymanych zostało 3 nietrzeźwych kierowców, zatrzymano

10 dowodów rejestracyjnych.

Policjanci z KMP w Tyczynie interweniowali również 21 razy u rodzin, gdzie dochodziło do awantur pomiędzy domownikami. 5 awanturników spędziło noc w Izbie Wytrzeźwień w Rzeszowie.

***Komendant Komisariatu Policji
w Tyczynie
podkom. mgr Ireneusz Dyjak***

Spotkanie z organizacjami pozarządowymi

6 października br. w Urzędzie Miejskim w Tyczynie odbyło się spotkanie z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy Tyczyn. Jego głównym celem była prezentacja działających w gminie stowarzyszeń. Przedstawiciele poszczególnych organizacji omówili dotychczasowe osiągnięcia, jak również wskazali na problemy w realizacji zadań, nie tylko finansowe, ale i kadrowe, czy w pozyskiwaniu i rozliczaniu funduszy zewnętrznych (krajowych, unijnych). W trakcie spotkania można było zauważyć znaczne zaangażowanie poszczególnych członków stowarzyszeń oraz coraz większą profesjonalność w realizacji zadań statutowych organizacji. Podczas spotkania została omówiona współpraca

gminy z organizacjami pozarządowymi w 2009 r., wraz z przeprowadzoną kontrolą w trakcie wykonywania zadań zleconych oraz został przedstawiony przygotowany projekt Programu współpracy gminy Tyczyn z organizacjami pozarządowymi na 2010 r. Podczas spotkania uzgodniono, rezygnację z dwóch corocznie organizowanych spotkań na rzecz jednego dorocznego spotkania na przełomie września i października.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele organizacji: Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym z Tyczyna, Uczniowskiego Klubu Sportowego „Dyskobol” z Tyczyna, Uczniowskiego Klubu Sportowego „Flimero” z Tyczyna, Stowarzyszenia Trzeźwościowego

„Wyzwolenie” z Tyczyna, Parafialnego Koła Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Rzeszowskiej z Hermanowej, Stowarzyszenia Wspólne Dobro z Hermanowej, Środowiskowego Domu Samopomocy Caritas Diecezji Rzeszowskiej z Tyczyna, NZOZ Centrum Pielęgniarstwa Środowiskowo-Rodzinnego Caritas Diecezji Rzeszowskiej z Tyczyna, Ludowego Klubu Sportowego „Herman” z Hermanowej, Miejskiego Klubu Sportowego „Strug Tyczyn” z Tyczyna.

Słowa podziękowania za dotychczasową współpracę kieruję do wszystkich członków organizacji działających na terenie gminy. Dziękuję również wszystkim osobom, które swoją życzliwością pomagają organizacjom w realizacji podjętych zadań.

Krystyna Knutel

2 listopada br. w Tyczynie przy ul. Tycznera 2a, został otwarty gabinet rehabilitacji „Fizjo Medica”. Właścicielką i założycielką tej firmy jest mieszkanka Tyczyny, pani **Dorota Bać**.

Powstały gabinet ułatwi mieszkańcom gminy dostęp do specjalistycznych zabiegów, które mają na celu likwidację takich dolegliwości, jak: wzmożone napięcie mięśniowe, bóle przeciążeniowe mięśni i stawów, obrzęki kończyn, bóle kręgosłupa, choroby zwyrodnieniowe, rwa kulszowa i barkowa, stany pourazowe i pooperacyjne, złamania, krwiaki, zapalenia okostawowe.

- Zapotrzebowanie na tego typu usługi w naszej gminie jest ogromne - mówi p. Dorota i dodaje - swoim klientom proponujemy zabiegi z zakresu fizykoterapii, kinezyterapii i masażu.

Obecnie w gabinecie „Fizjo Medica” pracują trzy osoby: **Dorota Bać** (wykształcenie wyższe z zakresu fizjoterapii), **Jan Kida** (technik masażysta) i **Ewelina Pisarek** (mgr fizjoterapii). Młody zespół pod okiem doświadczonej szefowej indywidualnie podchodzi do swoich pacjentów.

Wspomnieć należy także o profesjonalnie wyposażonym wnętrzu, gdzie znajdują się oddzielne pomieszczenia do poszczególnych zabiegów oraz sala rehabilitacyjna przygotowana do potrzeb zarówno dzieci, jak i dorosłych pacjentów.

- Obecnie „Fizjo Medica” funkcjonuje, jako prywatny gabinet, gdzie za usługi trzeba płacić, jednak staramy się by w 2010 r. uzyskać umowę z NFZ, dzięki czemu nasze usługi będą dostępne dla

Właścicielka gabinetu „Fizjo Medica”, mgr fizjoterapii Dorota Bać

Pomieszczenie do rehabilitacji pacjentów

szerszego grona - mówi właścicielka i dodaje - by zachęcić mieszkańców wprowadziliśmy do końca roku wyjątkowe ceny promocyjne. (am)

Rehabilitacja „Fizjo Medica”

Tyczyn, ul. Tycznera 2a.

Czynne pon.- pt. w godz. 8.00-17.00

Tel. 017 230-22-82; 791-389-626;

www.fizjo-medica.eu

Promocyjne ceny:

Zabiegi z zakresu fizykoterapii, elektroterapii i kinezyterapii - cena 5 zł/zabieg. **Masaż ręczny:** klasyczny, limfatyczny, sportowy, wspomagający odchudzanie - cena 15 zł za jeden zabieg.

Zapraszamy.

Wystarczy jednokrotna sprzedaż piwa małoletniemu

Teza: Wykładnia językowa i systemowa przepisu art. 18 ust. 10 pkt 1 lit. a) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przesądza, że jednokrotna sprzedaż napoju alkoholowego osobie poniżej 18 roku życia jest wystarczającą i uzasadnioną przyczyną do zastosowania sankcji w postaci cofnięcia zezwolenia na obrót takimi napojami.

Stan Faktyczny: Prezydent miasta wydał trzy decyzje cofające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w placówce handlowej. Powodem był zakup alkoholu przez nieletniego w tym sklepie. W odwołaniach od tych decyzji przedsiębiorca wniósł o ich uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji, zarzucając naruszenie przepisów ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2002 r. nr 147, poz. 1231 ze zm.).

Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargę przedsiębiorcy. W skardze kasacyjnej przedsiębiorca podnosił m.in.,

że cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie może być stosowane automatycznie w przypadku stwierdzenia jednorazowej sprzedaży napojów alkoholowych osobie nieletniej. Organ winien ustalić, że do sprzedaży doszło z winy umyślnej sprzedającego oraz że sprzedający był świadom braku pełnoletności nabywcy napoju alkoholowego. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną.

Uzasadnienie: NSA wskazał, że jednorazowa sprzedaż napoju alkoholowego osobie poniżej 18 roku życia jest uzasadnioną przyczyną do zastosowania sankcji w postaci cofnięcia zezwolenia na obrót takimi napojami. Zdaniem Sądu kasacyjnego, gdyby zamiarem ustawodawcy było uznanie za przesłankę cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych jedynie wielokrotnych aktów naruszeń zakazu sprzedaży tych napojów osobom nieletnim, to wprowadziłby w art. 18 ust. 10 pkt. 1 lit. a) regulację analogiczną do pkt 3 tego przepisu, który stanowi, że zezwole-

nie cofa się w przypadku powtarzającego się co najmniej dwukrotnie, w okresie 6 miesięcy, w miejscu sprzedaży lub w najbliższej okolicy, zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą alkoholu przez dany punkt sprzedaży Sąd podkreślił, że w przepisie art. 15 ust. 2 cyt. ustawy przyznano sprzedawcy prawo do wylegitymowania nabywcy alkoholu i tylko od niego zależy, czy z tego uprawnienia skorzysta. Stąd nie można przenosić odpowiedzialności administracyjnej za sprzedaż alkoholu osobie nieletniej na personel sprzedający, nawet gdy był on prawidłowo przeszkolony przez pracodawcę w zakresie zasad sprzedaży napojów alkoholowych oraz gdy pracodawca uważa, że dochował należytej staranności w doborze pracowników lub prawidłowo sprawował nad nimi nadzór.

Wyrok NSA z 6 lutego 2009 r., sygn. akt II GSK 712/08.

Michał Kowalski - asystent sędziego NSA „Tygodnik Prawa Gospodarczego” z dnia 3 listopada 2009 r.

Budżet w opalach

Deficyt samorządów będzie o kilka miliardów złotych większy, niż szacuje rząd - twierdzą eksperci. Jeśli ich prognozy się sprawdzą, w 2010 roku dług publiczny przekroczy 55 proc. PKB - pisze „Rzeczpospolita”.

W projekcie budżetu na przyszły rok resort finansów zaplanował 6 mld zł deficytu w jednostkach samorządu terytorialnego. Zdaniem ekspertów kwota ta

może być niedoszacowana nawet o kilka mld zł. Zbyt optymistyczne mogą być też założenia co do poziomu zadłużenia samorządów. Zaplanowano je na poziomie 43,7 mld zł. W ostatnich latach z reguły było dużo niższe niż w planach.

– Deficyt jednostek samorządowych może wzrosnąć ponad planowane 6 mld zł z powodu niższych wpływów z tak newralgicznych podatków jak PIT, CIT czy podatek od czynności cywilnoprawnych – mówi Teresa Blacharska, skarbnik miasta Gdańsk. O tym, że przy-

szły rok będzie wyjątkowo trudny, mówią też skarbnicy Łodzi, Chorzowa, Rzeszowa czy Białegostoku.

Większość miast nie chce zdradzać informacji o deficycie. Dopiero co dostały wytyczne do budżetów, a złożyć ich projekty muszą 15 listopada. Najgorzej może być w stolicy. Jak nieoficjalnie dowiedziała się „Rz”, deficyt w 2010 r. może przekroczyć 2,2 mld zł. Gdańsk planuje deficyt na poziomie 275 mln zł. (aba)

•ródło: www.samorząd.pap.pl z dnia 3 listopada 2009 r.

Burmistrz Tyczyna

działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603) informuje, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, ul. Rynek 18 oraz na stronie internetowej www.tyczyn.pl/bip został umieszczony wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia w drodze bezprzetargowej dotyczący działek:

> w **Budziwoju** Nr 1723/7

> w **Hermanowej** Nr 2373/1, 2373/2, 2373/3, 2373/4, 2373/5, 2373/6, 2373/7, 2373/8, 2373/9;

> w **Kielnarowej** Nr 1947.

Bliższe informacje dotyczące wyżej wymienionych nieruchomości można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pokój nr 11.

Uwaga Czytelnicy!

Następny numer „Głosu Tyczyna” ukaże się z datą

22 listopada 2009 r.

Termin składania tekstów upływa

16 listopada 2009 r.

Zdjęcia mile widziane!

Teksty można przysyłać e-mailem na nowy adres redakcji

glostyczyna@tyczyn.pl

Obrona granic

Dziś zmiany granic gmin mogą być dokonywane tylko wtedy gdy istnieje uzasadniona potrzeba państwowa – powiedział wicepremier Waldemar Pawlak podczas X Kongresu Gmin Wiejskich RP. Poparł tym samym postulaty gmin wiejskich dotyczące zmian w procedurach towarzyszących rozszerzaniu się miast kosztem gmin podmiejskich.

Kwestia zmian granic administracyjnych była szeroko dyskutowana przez uczestników odbywającego się w Warszawie X Kongresu Gmin Wiejskich.

- Coraz więcej miast wybiera sobie do dalszego rozwoju atrakcyjne tereny położone w gminie sąsiedniej. Nic nam do tego, jeśli gmina sąsiednia wyrazi na to zgodę. Niestety zdarzają się sytuacje, kiedy mimo sprzeciwu mieszkańców Rada Ministrów podejmuje decyzję korzystną dla miasta. Nie zgadzamy się na to – postulował Mariusz Poznański, przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP.

Według niego konieczne jest wprowadzenie do ustawy obowiązku uzyskania pozytywnej decyzji rady gminy przekazującej swoje tereny, przed podjęciem decyzji przez Radę Ministrów. Dodatkowo, zdaniem Poznańskiego, miasta powinny przekazywać gminie, której tere-

ny przejmują stosowne rekompensaty.

Podobnego zdania był wicepremier i minister gospodarki Waldemar Pawlak, który przyznał, że dobrym rozwiązaniem byłoby odejście od przepisu, zgodnie z którym decyzję o zmianie granicy podejmuje w drodze rozporządzenia Rada Ministrów. - Powinna to być ustawowa ścieżka, która daje gwarancje wszystkim uczestnikom na dojście do porozumienia – zaznaczył.

- Dzisiaj wykorzystywanie kontaktów politycznych po to żeby zmienić granicę gmin, w relacjach samorządowych jest zupełnie nie na miejscu – stwierdził Pawlak. Jak podkreślił, bardzo ważne jest, aby mówiąc o demokracji i subsydiarności szanować także prawa tych, którzy może mają mniej liczną armię głosów, ale dużo ważniejsze racje.

Tradycyjnie już ważnym punktem obrad Kongresu były sprawy edukacji. Ustami przewodniczącego Mariusza Poznańskiego, uczestnicy sprzeciwili się przekazaniu gminom żłobków jako nowego zadania własnego. Zaapelowali także o zmianę zasad wynagradzania nauczycieli oraz ustanowienie standardów oświatowych.

Zdaniem Poznańskiego w okresie dekonjunkury rząd i parlament powinny powstrzymać się przed przekazywaniem gminom nowych zadań, w tym zwłaszcza

żłobków. - Ostrzegamy, że wiele samorządów bez przekazania z budżetu państwa wystarczających do realizacji tych zadań środków finansowych, nie jest w stanie ich zrealizować. Mam tu na myśli kolejne propozycje przekazania, jako zadania własnego, żłobków. Już dzisiaj dofinansowanie jednego dziecka w przedszkolu kosztuje miesięcznie każdą gminę prawie 700 zł. Tymczasem miasta szacują, że do pobytu każdego dziecka w żłobku należy dopłacić 2 tys. zł – wyliczał przewodniczący.

Przy aplauzie wójtów, przewodniczący Poznański zaapelował do rządu o zmianę archaicznego – jego zdaniem – systemu wynagradzania nauczycieli poprzez likwidację dodatków socjalnych i dodatku wiejskiego mieszkaniowego. - System wynagradzania powinien być powiązany z efektami pracy – argumentował.

Jak zapewnili organizatorzy, w jubileuszowym X Kongresie Gmin Wiejskich RP wzięło udział ok. 1000 przedstawicieli gmin wiejskich. Wśród zaproszonych gości byli m.in.: przewodniczący Komitetu Regionów Luc van Den Brande, minister edukacji Katarzyna Hall, minister rolnictwa Marek Sawicki, wiceminister finansów Elżbieta Chojna-Duch. (mp)

•ródło: www.samorząd.pap.pl z dnia 3 listopada 2009 r.

Jak wpisać swoją własność i hipotekę

Chcesz sprzedać lokal albo go kupić? Musisz złożyć wizytę w wydziale wieczystoksięgowym sądu i wystąpić o odpis z księgi wieczystej. Dzięki temu dowiesz się, jaki jest stan prawny nieruchomości i czy sprzedający jest faktycznie jej właścicielem. **Decyduje data wpływu.** Księga wieczysta to nic innego jak urzędowy rejestr dotyczący nieruchomości. Określa jej stan prawny. Prowadzą ten rejestr wydziały wieczystoksięgowe sądów rejonowych. Najczęściej załatwiane w nich sprawy to: zakładanie nowych ksiąg wieczystych, wpisy i wykreślanie praw do nieruchomości oraz odpisy.

Pamiętaj! Decydujące znaczenie ma miejsce położenia nieruchomości. Oznacza to, że formalności wieczystoksięgowe załatwia się w sądzie rejonowym właściwym dla jej położenia. Jeżeli nieruchomość ma założoną elektroniczną księgę, to można złożyć wizytę w innym sądzie, ale w ten sposób można uzyskać tylko odpis. Mieszkaniec Krakowa nie założy więc księgi dla nieruchomości w Warszawie, musi przyjechać do stolicy lub wysłać wniosek i dokumenty pocztą. Sądy nie mają określonych w przepisach terminów na załatwienie sprawy, de-

cydujące znaczenie ma więc data wpływu wniosku. W wyjątkowych sytuacjach można się zwrócić do sądu o przyspieszenie np. wpisu hipoteki. Sąd się zgodzi, gdy np. samotna matka straciła pracę i ponoszenie dodatkowych kosztów związanych z ubezpieczeniem kredytu (potrzebne jest do czasu wpisu hipoteki) jest dla niej nadmiernym obciążeniem.

Papierowa lub elektroniczna. W tej chwili sądy prowadzą dwa rodzaje ksiąg wieczystych: papierowe oraz elektroniczne. Tych pierwszych jest coraz mniej. Te drugie prowadzą już wszystkie duże miasta. Zdarza się, że sądy przez jakiś czas nie dokonują wpisów ani nie dają odpisów. Dzieje się tak wtedy, kiedy trzeba stworzyć wersję elektroniczną papierowych ksiąg wieczystych, czyli przeprowadzić tzw. migrację. Migracja to nic innego jak wożenie starych papierowych ksiąg do specjalnego ośrodka, w którym nadaje się im formę elektroniczną. Potem wracają do sądu. Dopóki taka księga nie ma wersji elektronicznej, dopóty nie można z niej korzystać. I jedna, i druga forma ma swoje wady i zalety. Uzyskanie odpisu z księgi elektronicznej jest prostsze. Wystar-

czy, że pracownik sądu kliknie myszą i wydrukuje odpis z komputera. Przy papierowych księgach jest znacznie więcej pracy. Nie otrzyma się więc najczęściej odpisu od ręki. Niemniej jednak prawnicy uważają, że odpisy z ksiąg papierowych są dużo bardziej czytelne od tych z elektronicznych. Zdarza się, że np. w księdze wieczystej widnieją dwie osoby, a nieruchomość sprzedaje jedna. Co wtedy? Wówczas nabywcę, który kupił ją w dobrej wierze, chroni rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych. Jest to bardzo ważna instytucja. Jeśli bowiem pojawi się niezgodność między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej, a jej rzeczywistym stanem, to kupujący nieruchomość od osoby wpisanej w księdze i tak staje się jej właścicielem.

Pamiętaj! Każdy może w obecności pracownika sądu zapoznać się z treścią księgi wieczystej, nie można się więc zasłaniać nieznaną wpisów ani wniosków, o których uczyniono w niej wzmiankę. Zasada ta nie rozciąga się na dokumenty będące podstawą dokonanych wpisów - przeglądać je może jedynie osoba mająca w tym interes prawny lub notariusz.

Renata Krupa-Dąbrowska
„Rzeczpospolita”, 4 listopada 2009 r.

O zapomnianym „strzelcu budziwojskim” legioniście Kacprze Soleckim

Fot. Kacpra Soleckiego z okresu jego służby w Legionach. Zachowana w zbiorach Centralnego Archiwum Wojskowego w Warszawie.

Z okazji 80. rocznicy wymarszu strzelców budziwojskich do legionów Józefa Piłsudskiego, Władysław Grzebyk i Teresa Borowiec opracowali „Historię 22 Strzelców Budziwojskich”, która została opublikowana w pracy zbiorowej „Z dziejów Tyczyna i regionu”. Przy kilku życiorysach tych młodych patriotów nie dotarli do szczegółów ich biografii. m.in. Juliana Błażeja, Jana Marcinię, Kacpra Soleckiego, Wojciecha Szweda, Jana Warzochy i Wilhelma Wójcika.

Przy życiorysie Kacpra Soleckiego, autorzy opracowania napisali: „Kacper Solecki. Brak bliższych danych. Po wojnie ożenił się w Boguchwale, gdzie zamieszkał i tam zmarł w latach pięćdziesiątych. Miał dwie córki, które żyją i mieszkają w Boguchwale”. Ta informacja okazała się częściowo prawdziwą. Rzeczywiście ożenił się w Boguchwale w 1918 r. z Józefą z domu Witek, dochował się dwóch córek i czterech synów. Córki po wojnie wyjechały na Śląsk.

Dzięki wymianie informacji z mieszkańcem Raclawówki Eugeniuszem Gawłem, (który urodził się w Budziwoju), a także próbie badań genealogicznych rodzin Soleckich w Boguchwale, udało mi się dotrzeć do danych biograficznych Kacpra Soleckiego. Dziś wraz z jego wnukiem Jerzym Markiem Soleckim pragnę podzielić się nimi z naszymi Czytelnikami.

Kacper Solecki ur. 5 czerwca 1886 r. w Siedliskach, w rodzinie Jana i Katarzyny z domu Szajna. W siódmym roku życia zaczął uczęszczać do szkoły powszechnej w Siedliskach. Po ukończeniu czterech klas pracował do 21 roku życia w gospodarstwie rodziców, a także podjął naukę jako cieśla. W latach 1913-1914 należał do Związku Strzeleckiego w Budziwoju, któ-

rym kierował Rudolf Wilk. Został zwerbowany do plutonu budziwojaków, którzy wkrótce postanowili wyruszyć do Krakowa i włączyć się do walki polskich Legionów. 21 sierpnia 1914 r. po mszy św. w budziwojskim kościele, wyruszyli do Rzeszowa, a następnie do Krakowa. Fakt ten został udokumentowany pamiątkową tablicą, umieszczoną na (starym) kościele w Budziwoju, 21 sierpnia 1994 r. w 80. rocznicę ich wymarszu do legionów.

Kacper Solecki został przydzielony do VI batalionu I Brygady. Była to druga z kolei kompania rzeszowska, która wyruszyła z Rzeszowa 21 sierpnia 1914 r. Od 16 do 18 listopada brał udział w pierwszej bitwie pod Krzywopłotami. Była to pierwsza poważna i krwawa bitwa I Brygady. W bitwie tej zginął dowódca 3 rzeszowskiej kompanii Paderewski. Po nim dowodzenie tą kompanią objął Lis-Kula. Od tej chwili cały szlak bojowy Kacpra biegnie wraz z Leopoldem Lisem-Kulą. Miał zaszczyt służyć pod jego dowództwem. Przy tej okazji nadmienić należy, że cały szlak bojowy VI Batalionu I Brygady przeszedł również znany w naszym regionie legionista, kapelan ks. Stanisław Żytkiewicz z Boguchwały.

Dalsze losy legionisty Kacpra Soleckiego to szereg bitew i potyczek - pod Łowiczówką nad rzeką Nidą, pod Konarami, pod Torłowem oraz starcia zbrojne na Polesiu i Wołyniu. W listopadzie 1915 r. podczas bitwy pod Podhaciami został ranny odłamkiem w klatkę piersiową. Przed wykrwawieniem uratował go sukienny płaszcz, do którego przymarzała krew. Po wyleczeniu ran powrócił na front. Jednakże rana dawała znać o sobie coraz częściej.

Działania wojenne spowodowały, że znalazł się w Sitowicach i Baranowiczach. W lipcu 1917 r. po konflikcie z tymczasową Radą Stanu, Legiony zostały rozwiązane. Zasadniczą przyczyną była odmowa złożenia przysięgi jakiejś od legistów zarządzali Niemcy. W sierpniu 1917 r. Kacper Solecki wraz z legionistami pochodzącymi z Galicji, został przewieziony do twierdzy przemyskiej, a następnie na front włoski. To była kara za odmowę złożenia wspomnianej przysięgi. Ponadto wszyscy zostali zdegradowani. Nadmienić należy że podczas działań bojowych wspomniałym dowódcą okazał się Leopold Lis-Kula.

Na froncie włoskim Kacper zaprzyjaźnił się z Franciszkiem Witkiem, z Boguchwały. Zawiązała się między nimi taka

wspañiała przyjaźń, że po powrocie z wojny w 1918 r. Kacper Solecki poznał jego siostrę Józefę, z którą w tym samym roku w kościele parafialnym w Boguchwale zawiera związek małżeński. Zamieszkał w Boguchwale (obecna ul. Łąkowa). Wspólnie dochowali się sześciorga dzieci: córek Stanisławy i Kazimiery (po mężu Kobyłańska), synów Józefa, Bolesława, Ludwika i Jana. Bracia Józef, Bolesław i Jan wzięli udział w drugiej wojnie. Dwaj pierwsi nie przeżyli. Józef zmarł w Niemczech. Bolesław zmarł tragicznie tuż po zakończeniu działań wojennych na terenie Austrii. Ludwik wyjechał do Gliwic. Jan założył rodzinę i mieszkał w Boguchwale.

Po śmierci żony w 1929 r., Kacper aby utrzymać rodzinę wyjechał z dziećmi do Przemyśla. Tam znalazł zatrudnienie w tajnej kancelarii, przy ul. Dworskiego. Po wybuchu wojny w 1939 r. powrócił do Boguchwały. Pracował jako cieśla, żył skromnie. Zmarł w wieku 63 lat, 11 czerwca 1949 r. i został pochowany na miejscowym cmentarzu. Mszę św. pogrzebową koncelebrował kapelan legionowy ks. Stanisław Żytkiewicz.

Kacper przez cztery lata służył pod dowództwem Leopolda Lisa-Kuli. Został uhonorowany w 1916 r. austriackim Krzyżem Zasługi z dekoracją wojenną i mieczami. Po odzyskaniu niepodległości odznaczono go Krzyżem i Medalem Niepodległości (legitymacja nr 30661).

Nadmienię, że syn Kacpra, Jan urodzony 24 czerwca 1923 r. w wieku 16 lat został wcielony do 38 pułku piechoty w Przemyślu. Brał udział w działaniach wojennych we wrześniu 1939 r. w obronie naszej południowej granicy. Aresztowany w 1945 r. za działania wroga dyktaturze Stalina opuścił więzienie dopiero w 1947 r. Podjął się pracy fizycznej jako murarz. Był aktywnym działaczem koła gminnego Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych. Za udział w wojnie obronnej został mianowany podporucznikiem Wojska Polskiego 11 października 2001 r., a następnie porucznikiem 21 listopada 2008 r. Zmarł 7 sierpnia 2009 r. i został pochowany na cmentarzu w Boguchwale.

Za udostępnienie dokumentów rodzinnych wyrażam serdeczne podziękowanie Jerzemu Markowi Soleckiemu z Rzeszowa.

Zdzisław Domino

zdzislaw.domino@neostrada.pl

Dr med. Stanisław Roch Jabłoński (1853-1922) lekarz, dyrektor szpitala i burmistrz m. Rzeszowa

Urodził się 16 sierpnia 1853 r. w Hermanowej Dolnej w powiecie rzeszowskim. Był synem Ludwika Jabłońskiego podchorążego 4 piechoty liniowej z 1831 r. i Marii z Dębickich.

W latach 1862-1869 uczęszczał do gimnazjum w Rzeszowie, a następnie w Krakowie. W 1869 r. wstąpił na Wydział Lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Brał czynny udział w życiu studenckim, jako prezes czytelnicy akademickiej, a ponadto pracował w Zakładzie Anatomii Opisowej u prof. dr Ludwika Teichmana. 13 listopada 1875 r. otrzymał na Wydz. Lek. U. J. dyplom doktorski, który jest złożony w Muzeum w Rzeszowie. Przejściowo studiował i praktykował na uniwersytecie w Berlinie i w Wiedniu - u prof. dr med Billrotha, w klinice chirurgicznej.

W 1877 r. osiedlił się w Rzeszowie, jako lekarz sądowy, a wkrótce (od 1881 r.) został ordynatorem Szpitala Powszechnego w Rzeszowie. Dr Stanisław Jabłoński objął stanowisko po zmarłym przed rokiem, dr med Marcelim Pedenkowskim, gdy lekarzem - sekundariuszem szpitalnym był dr med. Edward Drobner, a zarządcą (dyrektorem administracyjnym - Ferdynand Koszacki). Dyrektorem szpitala oficjalnie i nominalnie został od 1909 i 1910 r., a faktycznie wykonywał te funkcje od 1886 r.

Dr Stanisław Jabłoński okazał się wkrótce nie tylko zdolnym i dobrym lekarzem, ale i wybitnym organizatorem, pełnym energii, przedsiębiorczości i inicjatywy. Dzięki temu w 1886 r. przystąpiono z funduszy miejskich, do budowy murewanego budynku Szpitala Powszechnego na 100 łóżek. W 1887 r. w gotowym, nowym pomieszczeniu Szpitala mieściło się wówczas 6 oddziałów. m.in. rzadki wówczas oddział okulistyczny, z prymariuszem tegoż oddziału - dr med. Adamem Zagórskim, zasłużonym długoletnim lekarzem - fizykiem miejskim. W szpitalu przyjmowano po raz pierwszy biednych chorych ambulatoryjnie, zwłaszcza chorych na oczy, w tym na jaglicę itp.

Dr Stanisław Jabłoński był również czynnym w Rzeszowskim Towarzystwie Lekarskim, gdzie wygłaszał odczyty. Ponadto publikował swe prace naukowe na łamach „Przeglądu Lekarskiego” jak: Otrucie fosforem (Przeg. Lek. 1880. Nr 52), twardej, operacja, wyzdrowienie (Przeg.)

Wykazując się dużą pracowitością i dużym talentem organizacyjnym, wszechstronną kulturą i ogromną umiejętnością współżycia z ludźmi zyskuje on dużą popularność i uznanie u współrodaków i współkolegów w Rzeszowie. Bierze więc udział w życiu społeczno-politycznym Rzeszowa, m.in. jako zastępca członka Izby Lekarskiej (zachodnio-galicyskiej) w Krakowie od 30.VI.1896 r. oraz jako radny i wieloletni burmistrz Rzeszowa (17.VI.1896 - 10.VII.1913 r.). Jego staraniem przyłączono do Rzeszowa Ruską Wieś oraz podmiejskie osiedla: Staroniwę i Drabiniankę. Było to wynikiem jego długoletnich wysiłków i pracy. Już jako burmistrz miasta i poseł z Rzeszowa na Sejm Galicyjski wystąpił w sejmie z referatem, w rezultacie czego Sejm Krajowy podjął odpowiednią uchwałę o przyłączeniu tych osiedli do Rzeszowa z dniem 24.VI.1901 r. W uznaniu tego, a zwłaszcza dużych zasług za położenie trwałych i mocnych podwalin oraz za zapewnienie kierunków rozwoju i wszelkich możliwości rozwoju miasta, Magistrat Rzeszowa 24.III.1902 r. wmurował na jego cześć pamiątkową tablicę wewnątrz Ratusza (przy ul. Kościuszki 1), a później nadał mu zaszczytny tytuł honorowego obywatela m. Rzeszowa.

Wyróżnienia te i odznaczenia były widocznym i trwałym świadectwem pracy odznaczonego. Również potomni, w uznaniu jego zasług, nazwali jedną z głównych ulic b. Ruskiej Wsi jego imieniem (tj. Jabłońskiego - ostatnio Gosiara). Godność posła z Rzeszowa na Sejm Galicyjski piastował ok. 17 lat, tj. do 1914 r.

Niemale miał dr Stanisław Jabłoński kłopoty, trudności, przeciwności losu itp. I tak w 1886 r., gdy wyburzono tzw. szpital ubogich, drewniany, wynajęty z funduszu ubogich o ok. 78 łóżkach, a przystąpiono do budowy nowego, murewanego szpitala o 100 łóżkach z funduszy miejskich, miasto zostało poważnie spustoszone przez pożar. Oprócz wynikłych z powyższego ogromnych braków funduszy na szpital, który jednak mimo wszystko został oddany do użytku w 1887 r., zaistniały bardzo poważne braki w obsadzie szpitala, a zwłaszcza w chirurgii i bardzo niskich funduszy na ich wynagrodzenie.

Dr Stanisław Jabłoński całkowicie poświęcił się pracy dla dobra szpitala i miasta. Dbał o pracowników i chorych

oraz o czystość, porządek i bezpieczeństwo w mieście i w szpitalu. Za czasów jego działalności wybudowano również szkoły, zaprowadzono w mieście oświetlenie gazowe i elektryczne, wybrukowano znaczną ilość ulic i rozpoczęto prace wodno-kanalizacyjne. Niemal zdwojono dochody miasta i szpitala. Od 1909 r. zwiększono podwójnie liczbę lekarzy w szpitalu. Za jego czasów szpital i miasto doszło do dużego rozkwitu i dobrobytu.

W 1912 r. dr Stanisław Jabłoński, wracając z pracy ze szpitala, uległ na schodach wypadkowi złamanie żeber prawej części klatki piersiowej i od tego czasu już nie mógł tak intensywnie pracować, a zwłaszcza operować chorych w szpitalu. Toteż w 1913 r. ustąpił on ze stanowiska burmistrza i dyrektora szpitala, a objął dyrekturę rzeszowskiej kasy oszczędności, w której był czynny do końca życia.

W drugiej połowie 1914 r., gdy na skutek pożogi wojennej miasto opuściły nie tylko władze, ale i znakomita część obywateli, dr Stanisław Jabłoński zawrócił z drogi do Szczawnicy do Rzeszowa, pocieszając współrodaków słowami: „Rzeszów jest mój i nie mogę go tak zostawić”. Natychmiast objął z powrotem stanowisko burmistrza z którego usunął się definitywnie dopiero w 1918 r. W tym okresie burmistrzowania (1914-1918), w okresie zamętu, anarchii i działań wojennych otaczał szczególną troską i opieką biedną ludność miasta oraz z pełnym poświęceniem i samozaparciem pomagał, bronił i współrodaków przed gwałtami i samowolą okupantów - często z narażeniem swego życia. Był w tym czasie nawet przejściowo aresztowany.

26.III.1922 r. umarł w Rzeszowie, pochowany na tzw. starym cmentarzu. Po zostawił 4 córki, z których dwie mieszkają do obecnej chwili w mieście.

Postać dr Stanisława Jabłońskiego, jako jednej z wybitniejszych jednostek w historii Rzeszowa, wspaniałego syna - działacza ziemi rzeszowskiej, wielkiego i zasłużonego burmistrza miasta i dyrektora szpitala - może być jeszcze jednym z dowodów roli i znaczenia ofiarnego i oddanego swej pracy człowieka dla swego miasta i narodu.

Michał Paściak
Rocznik Województwa Rzeszowskiego,
Rzeszów 1968

Recykling nie dla nas

Od dłuższego czasu staramy się udowodnić mieszkańcom naszej gminy, że gniazda recyklingowe są ważne i potrzebne dla nas wszystkich, gdy są używane zgodnie z ich przeznaczeniem.

Niestety nasze apele i zamieszczanie zdjęć tych paskudnych śmieci zalegających wokół pojemników do segregacji odpadów nie pomagają.

Cóż więc nam zostało? Prosić nie można przecież bez końca. **Jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie pozbędziemy się naszego wspólnego problemu poprzez likwidację gniazd recyklingowych na terenie całej Gminy.**

Choć systematycznie wywożone są śmieci, wciąż przybywają nowe worki. Na Osiedlu w Tyczynie sytuacja ciągle przedstawia się tak samo

Obok sklepu „Marmax” w Tyczynie, zostało zlikwidowane gniazdo recyklingowe. Teraz śmieci podrucane są obok kontenera na odzież

Zdajemy sobie sprawę, że skrzywdzimy tym mieszkańców, którym pojemniki recyklingowe ułatwiają życie. Bo przecież, nie ponosząc żadnych kosztów wywozu śmieci pozbywamy się niepotrzebnych surowców!

Pamiętajcie, że to Wy decydujecie!

Tekst Agnieszka Malinowska, fot. Maciej Gulak

Do pojemników

należy wrzucać:

Pojemnik na szkło kolorowe:

kolorowe szklane opakowania, butelki, słoiki.

Pojemnik biały na szkło białe:

przezroczyste słoiki, butelki.

Pojemnik niebieski na makulaturę:

gazety, papier do pisania, kolorowe magazyny, zeszyty i książki, kartony, pudełka.

Pojemnik żółty na tworzywa sztuczne:

zgniecione plastikowe butelki PET po napojach, reklamówki plastikowe, opakowania i pojemniki z tworzyw sztucznych.

Pojemnik popielaty na aluminium i metale:

tylko puszki aluminiowe lub metalowe po zgnieceniu.

bezwzględnie nie należy wrzucać:

- > szkła okiennego i samochodowego,
- > porcelany,
- > żarówek,
- > lusterek,
- > brudnego papieru,
- > styropianu,
- > opakowań po lekach i leków,
- > farb, chemikali,
- > opakowań po oleju,
- > folii budowlanej i gospodarczej,
- > opakowań z aerozoli,
- > sprzętu RTV i AGD,
- > odpadów budowlanych,
- > odpadów organicznych,
- > pampersów,
- > zużytego sprzętu gospodarczego,
- > odzieży czy butów,
- > części samochodowych.

Bezrobocie w Gminie - III kwartał 2009 r.

Miejscowość	Bezrobotni ogółem	Kobiety	Bezrobotni pobierający zasiłek	Bezrobotni pobierający zasiłek - kobiety
m. Tyczyn	134	77	25	13
Borek Stary	60	39	13	7
Budziwój	125	70	19	11
Hermanowa	103	43	21	10
Kielnarowa	73	39	19	7
Matysówka	68	39	13	9
Razem	569	311	110	57

Tabela 1. Bezrobocie w Gminie Tyczyn w III kwartale 2009 r.

Stopa bezrobocia w minionym III kwartale 2009 r. przedstawia się następująco:

- > Matysówka - 7,69%,
- > Hermanowa - 6,86%
- > Kielnarowa - 6,4%.
- > m. Tyczyn - 5,97%
- > Borek Stary - 5,85%
- > Budziwój - 4,88%

W porównaniu do II kwartału stopa bezrobocia wzrosła w Matysówce (z 6,6% w II kw. do 7,69% w III kw.), i Hermanowej (z 6,1% do 6,86%).

W pozostałych miejscowościach bezrobocie utrzymuje się mniej więcej na takim samym poziomie. (am)

Stypendium z tytułu podjęcia dalszej nauki

Stypendium z tytułu podjęcia dalszej nauki przysługuje bezrobotnemu, który: jest bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych (tj. nieposiada kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu), który w okresie 12 miesięcy od dnia zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy podjął dalszą naukę w szkole ponadgimnazjalnej dla dorosłych, będącej szkołą publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej albo w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych.

Starosta, na wniosek bezrobotnego, przyznaje stypendium w wysokości 100% kwoty zasiłku dla bezrobotnych o którym mowa w art.72 ust. 1 pkt 1 (kwota zasiłku podstawowego 551,80 zł brutto) wypłacane przez okres 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia nauki.

Kwota stypendium na dzień 01.02.2009 r. wynosi - **551,80 zł brutto**.

Stypendium z tytułu podjęcia dalszej nauki przysługuje pod warunkiem nieprzekroczenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej tj.:

- > 351 zł miesięcznie przypadające na osobę w rodzinie;
- > 477 zł miesięcznie przypadające na osobę samotnie gospodarującą.

Podstawą otrzymania stypendium jest zaświadczenie wydane przez szkołę,

potwierdzające kontynuowanie nauki. Stypendium nie przysługuje w przypadku przerwania nauki lub utraty statusu bezrobotnego.

Osobie, której starosta przyznał stypendium, o którym mowa w ust. 1 przysługuje stypendium w wysokości 20% zasiłku, o którym mowa w art.72 ust. 1 pkt. 1, od ostatniego dnia miesiąca, w którym podjęła zatrudnienie w trakcie nauki.

W celu pobrania wniosku o przyznanie stypendium należy zgłaszać się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rzeszowie ul. Partyzantów 1 a, pokój nr 1 stánwisko nr 5, w godz. 7:30 - 15:30.

Podstawa prawna:

- art.55 Ustawy z dnia 20.04.2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2008 r. Nr 69, poz. 415 - j.t z późn. zm.)

- art.8 ust.1 pkt. 1 i 2 Ustawy z dnia 12.03.2004 o pomocy społecznej, (Dz.U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.).

źródło: www.pup.rzeszow.pl

Usługi geodezyjne

> mapy

> pomiary

> wytyczenia

Tel. 017 22-91-862;

692-507-451

Jeśli szukasz pracy...

Nazwa stanowiska	nr oferty
- doradca reklamowy	5013
- krawcowa	5011
- magazynier	5010
- kasjer-fakturzystka	5009
- pracownik ochrony	5008
- kierowca kat. B, C	5004
- fakturzysta	5003
- przedstawiciel handlowy	5002
- kierowca ciągnika MTZ	4986
- kasjer - sprzedawca	4979
- listonosz	4977
- informatyk	4968
- kierownik recepcji	4957
- barman/kelner	4956
- pomocnik trakowego	4954
- księgowy	4953
- szef kuchni	4936
- kierownik budowy	4935
- kierowca kat. C+E	4924
- konserwator	4918
- cukiernik	4917
- elektromechanik samochodowy	4908
- barista/baristka	4904
- kierownik budowy	4898
- fryzjer	4893
- pokojowa	4891
- lakiernik	4887
- kierownik robót	4881
- murarz-tylnarz	4879
- inż. budowlany	4868
- operator koparki	4841
- asystent-tłumacz	4836
- brukarz	4789
- kosmetyczka	4772
- stylistka paznokci	4748

Te i inne oferty pracy znajdziesz w **Gminnym Centrum Pracy** (Tyczyn, ul. Rynek 25) czynnym od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30. **Tel. 017 22-91-885.**

Terapie Alternatywne Tyczyn, ul. Słowackiego 10

- * refleksologia stóp
  - * masaż klasyczny
  - * drenaż limfatyczny
  - * świecowanie uszu
  - * artykuły zdrowotne
- w gabinecie lub u klienta.

Tel. 511-525-625;

017 22-91-672

Otwarty Międzynarodowy Turniej Sztuk Walki federacji WMAA-ROC

17 - 18 października 2009 r. odbył się Otwarty Międzynarodowy Turniej Sztuk Walki federacji WMAA-ROC w Bieguniu. W zawodach uczestniczyło ponad 220 uczestników z 7 państw: Polski, Węgier, Czech, Niemiec, Belgii, Holandii oraz z Kazachstanu. PSzPS reprezentowała grupa kilkunastoosobowa, która walczyła w konkurencjach: duo-system ju-jitsu,

pozycji medalowych. Na wyróżnienie wśród zawodników PSzPS w grupie juniorów młodszych i starszych zasługują również zawodnicy z klubu Ju-jitsu Karate Tyczyn działającego przy SP w Tyczynie, którzy dla swojego środowiska wywalczyli 4 piękne medale.

W konkurencji juniorów młodszych bardzo ładną postawę zaprezentowa-

bardzo zaciętej walce z kolegami z Czech prezentującymi wysoki poziom.

W juniorach starszych na wyróżnienie zasłużył **Michał Kocur**, uczeń Gimnazjum w Tyczynie zdobywając srebro w duo systemie. Do tych indywidualnych sukcesów chłopcy z Tyczyna na koniec konkurencji technicznych dorzucili jeszcze drużynowo brąz w synchro kata z bronią. Nie zdołali obronić złotego medalu

kata, walkach semi-kontakt i light-kontakt. Gościem honorowym imprezy był Prezydent WMAA-ROC Niemiec Toni Finken 10 Dan oraz specjalny gość turnieju Mistrz Pszczyńskiej Akademii Sztuk Walki Józef Brudny 10 Dan.

Turniej rozpoczął się od pięknego pokazu węgierskiej grupy Bujutsu-kai Kenshi-ryu pod przewodnictwem kenshin Szabó András 7 Dan. Pierwszy dzień turnieju to rywalizacja w konkurencjach technicznych kata i duo system. Drugi dzień to walki semi i light. Po dwóch dniach ciężkich zmaganiach sportowych reprezentacja PSzPS zdołała wywalczyć kilka cennych

wał **Mirosław Kocur** uczeń SP w Tyczynie, którego układ techniczny w duo systemie (pokaz realnej samoobrony w pięciu sekwencjach technicznych) sędziowie ocenili bardzo wysoko i tym samym zdołał wywalczyć złoty medal turnieju w swojej kategorii wiekowej.

Drugim zawodnikiem zasługującym na duże uznanie jest **Mateusz Leniart**, również uczeń SP w Tyczynie startujący w swojej ulubionej konkurencji kata z bronią. Po bardzo zaciętej walce w licznie obsadzonej międzynarodowej grupie rówieśników zdołał znaleźć się na wysokim drugim miejscu. Na podium wszedł po

Toni Finken w otoczeniu naszych medalistów

Pokaz realnej samoobrony w pięciu sekwencjach w wykonaniu Michała Kocura

z wiosennego Pucharu Europy (w kuluarach, podczas występu naszych zawodników mówiono, że byli faworytami ale niestety nie do końca spodobał się jednemu z sędziów węgierskich, taki jest sport i trzeba to przyjąć z godnością i honorem).

Wszystkim zawodnikom tyczńskiej grupy PSzPS serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Wiesław Kisiel

W fotograficznym skrócie

Zgodnie z obietnicą od 1 listopada br. autobus linii „37” zmienił swoją trasę. Dojeżdża on obecnie do Budziwoja-Przylasku, gdzie jak dotąd jedynym środkiem transportu był PKS „Przylasek”. Zmiana strefy na strefę miejską pozwoliła mieszkańcom na o wiele tańszy dojazd do m. Rzeszowa.

Fot. Maciej Gulak

Przed Świętem Zmarłych Rynek w Tyczynie zamienił się w kolorowy bazarek, na którym mogliśmy kupić piękne chryzantemy.

Sprzedającym, którzy marzeli od rana do późnego popołudnia, należało się zrozumienie, nawet jeśli zajmowali nam

Chryzantema to rodzaj byliny lub półkrzewu należąca do rodziny astrowatych. Liczy ok. 50 gatunków. Występuje w stanie dzikim głównie w Chinach, Japonii, Korei i Mongolii.

miejsca parkingowe. W końcu to już niemal lokalna tradycja.

Agnieszka Malinowska

Azjatycka Biedronka

Biedroneczko leć do nieba, przynieś mi kawałek chleba - ktoś w dzieciństwie trzymając na dłoni biedronkę nie powtarzał tego sympatycznego wierszyka. Ale czasy się zmieniły, wraz z rozwojem cywilizacyjnym, natłokiem nowych technologii, zmianami klimatu, zmieniły się też biedronki. Właśnie tak! Ostatnio przeczytałam interesujący artykuł w „Super Nowościach” (*Biedronka kiler jest już na Podkarpaciu z 30 października br.*) mówiący o tym, że do naszego regionu przybyły wojownicze biedronki azjatyckie. Jakkolwiek to nie brzmi, przyszedł mi po plecach. Kilka dni wcześniej, w piękny, słoneczny, październikowy dzień, na szybie okna w pokoju, gdzie pracuję pojawiło się stado kolorowych biedronek. „Jakie śliczne” - pomyślałam i uchyliłam okno by popatrzeć. Kilka sztuk wpadło do pomieszcze-

nia krążąc błędnie w stronę świetlówek. Dziwne te biedronki - przeleciało mi przez myśl, po czym wyrzuciłam *boże krówki* za okno zapominając o sprawie. Teraz, jak już udało mi się dorwać jedną z lokatorek parapetu, którą musiałam pominąć, biedronka przestała być dla mnie miłym stworzonkiem. Ale by nie wpadać w panikę, wzięłam (przy pomocy koleżanki) potencjalnie groźną bestię pod oko obiektywu i pstryknęłam zdjęcie (zachowując oczywiście ostrożność przed ewentualnym ugryzieniem). Kilka kliknięć w Internecie wystarczyło by zidentyfikować sprawcę artykułów prasowych w całej Polsce.

Gdy spotkacie biedronkę przyjdziecie się z bliska, bo może to ta sama, którą spotkałam na szybie. Oto jej zdjęcie i rysopis:

Nazwa: *Harmonia axyridis*, częściej znana jako *Biedronka Killer, Arlekin*

Pochodzenie: Azja

Kolor: żółta, pomarańczowa, czerwona lub czarna

Wiek: do 23 kropek

Wzrost: dość duża 6-8 mm

Ulubiona potrawa: niemalże wszystko od roślin po inne owady, w tym atakuje „nasze” biedronki.

Inne: Gryzie też ludzi. Bardzo szybko się przemieszcza i rozmnaża w zastraszającym tempie. Nie można jej zwalczyć chemicznie, gdyż zginęłyby inne, pożyteczne biedronki.

Tekst i zdj. Agnieszka Malinowska

zaprasza codziennie w godz. 9.00 - 13.00
Tyczyn, ul. Rynek 15 lok. nr. 4 (budynek GS)

Oferujemy szeroki zakres usług

Kontakt:

tel. 602 30 47 75

e-mail: kancelaria@szwajczak.pl

www: www.szwajczak.pl

Niepubliczne Przedszkole „Chatka Puchatka”

zaprasza dzieci w wieku 2,5-5 lat do odkrywania
świata małymi kroczkami w Przedszkolu przy
ul. Kościuszki 2 w Tyczynie

Planowany termin otwarcia przedszkola grudzień 2009 r.

Kontakt:

pod nr tel. 508-207-077; 502-125-991

www.chatkapuchatka.rzeszow.pl

www.chatkapuchatka.edu.pl

SPRZEDAM/KUPIĘ DZIAŁKĘ - DOM

Sprzedam działkę o pow. 17 arów w Tyczynie, ul. Zagrody.

(366/3)

Tel. 889-098-552

Sprzedam działkę budowlaną o pow. 10 arów w Budziwoju. Cena do uzgodnienia.

(367/3)

Tel. 886-400-535

Sprzedam działkę o pow. 32 arów. Hermanowa-Czerwonki.

(368/3)

Tel. 017 22-91-033

Sprzedam działki:

> w Tyczynie, ul. Leśna o pow. 29 arów, ładna, widokowa, warunki zabudowy, pełne uzbrojenie, przy drodze.

> w Budziwoju, ul. Leśna o pow. 12 arów; widokowa, uzbrojona, wszystkie media, przy drodze;

> w Siedliskach, o pow. 30 arów; widokowa, przy drodze, uzbrojona, warunki zabudowy.

(369/3)

Tel. 790-271-906

Sprzedam szeregówkę o pow. 210 m². Osiedle Zimowit - Rzeszów.

(370/3)

Tel. 792-214-667

Sprzedam działkę o pow. 24 ary w Kielnarowej.

(371/2)

Tel. 017 22-99-639

Sprzedam działki o pow. 23 ary obok drogi Budziwój - Tyczyn i o pow. 28 arów na Zagrodach w Tyczynie.

(372/2)

Tel. 017 22-99-727

Sprzedam działkę w pełni uzbrojoną o pow. 39 arów w Budziwoju przy ul. Słowiczej.

(373/2)

Tel. 600-218-297

Sprzedam działkę w centrum Tyczyna (za pocztą) o pow. 2,5 ara (szer. 10 m, dł. 25 m). Cena do uzgodnienia.

(374/1)

Tel. 602-175-993

Sprzedam działkę widokową w Kielnarowej o powierzchni 15 arów. Cena do uzgodnienia.

(375/1)

Tel. 602-175-993

Zainteresowani umieszczeniem oferty na naszych łamach, proszeni są o osobisty kontakt z redakcją - UM pok.24.

Oferty „Szukam pracy”, „Dam pracę” i „Sprzedam/kupię działkę, dom” - w Gminie Tyczyn, są bezpłatne.

OGŁOSZENIA

Telefoniczna Informacja
Gospodarcza 194-34
Medyczna 194-39

szukasz informacji...
zadzwoń do „r-BIT-u”

Bar „U Wiktora”

organizuje:

- > przyjęcia weselne,
  - > spotkania towarzyskie,
  - > imprezy okolicznościowe - do 120 osób
  - > bankiety,
  - > konferencje,
- Zapewniamy miłą i uprzejmą obsługę.

Tel. 017 22-91-360

Firma UNIT

Oferuje naprawy pojazdów:

- > mechanika
- > elektromechanika
- > naprawa rozruszników i alternatorów
- > montaż zamków centralnych

Antoni Płodzień Tel. 017 22-99-536; 693-873-976

Korepetycje język angielski (matura).

Tel. 605-990-416

SZUKAM PRACY / DAM PRACĘ

Doświadczona opiekunka do dziecka podejmie pracę w rejonie Rzeszowa, Tyczyna, Budziwoja i okolic.

(129/3)

Tel. 017 852-87-32 (po godz. 17.00)

Poszukuję opiekunki do półrocznego chłopca po nowym roku, Borek Stary.

(130/3)

Tel. 694-85-95-96

Poszukuję osoby na 3 godz. dziennie, która mogłaby zaopiekować się moją mamą - osobą leżącą.

(131/2) Tel. 692-612-617 Proszę o kontakt wieczorem

Poszukuję opiekunki do 5-cio miesięcznego chłopca po nowym roku. Tyczyn.

(132/2)

Tel. 696-594-694

Poszukuję opiekunki do 5-cio miesięcznej dziewczynki od listopada. Budziwój.

(133/2)

Tel. 504-908-642; 017 22-99-768

GŁOS TYCZYNA

- dwutygodnik. Redaguje Kolegium w składzie: **Jerzy J. Fafara** - redaktor naczelny, **Alicja Kuśtra**, **Marta Leniart**, **Zofia Matys**, **Barbara Samolewicz**, **Kazimierz Szczepański**, **Halina Złamaniec**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka

Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. 017 22-19-310, e-mail: glos@intertele.pl; www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa Urzędu Miejskiego w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. 017 22-99-345 Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów, a nie wydawcy.

ISSN 1231-4609

Ciąg dalszy ze strony 2

To o 100 kg mniej niż przeciętny Europejczyk, a o 400 mniej niż statystyczny Amerykanin. Co można robić, by odpadków było mniej lub, aby były one łatwiejsze do wchłonięcia przez środowisko? Stosujemy na co dzień tak zwaną zasadę 3R (Reduce, Reuse, Recycle), określaną po polsku jako 3U: **Unikaj kupowania zbędnych rzeczy, Użyj powtórnie, Utylizuj!**

Dachówki eternitowe - eternit jest niebezpieczny bo zawiera azbest. Azbest po grecku znaczy „niezniszczalny”. Znanych jest ponad 3 tys. produktów zawierających azbest. Pył azbestowy może być przyczyną chorób układu oddechowego: pylicy azbestowej (azbestozy), zmian opłucnowych, raka płuc, międzybłonniaków opłucnej i otrzewnej (nowotwory o wysokiej złośliwości). Ze względu

na szkodliwość azbestu, stosowanie eternitu zostało zakazane w większości rozwiniętych państw świata, a istniejące pokrycia eternitowe są usuwane.

Rozpad płyt eternitowych następuje po 20-50 latach od wyprodukowania, w zależności od technologii produkcji.

Farby - są odpadem niebezpiecznym, szczególnie farby olejne i lakiery. Nigdy nie wolno farb i rozcieńczalników czy rozpuszczalników wylewać do kanalizacji, wyrzucać do ogólnych śmieci lub palić! Lakiery, rozpuszczalniki, resztki farb oraz kleje w trakcie rozkładu uwalniają niebezpieczne substancje takie jak: benzen, pochodne chloru, toluen. Substancje te powodują podrażnienie oczu, ogólne zatrucie organizmu i wzrost zachorowań na nowotwory. Zbiórka farb i lakierów powinna być zorganizowana w trakcie obwoźnej zbiórki komunalnych (domowych) odpadów niebezpiecznych lub powinna być prowadzona w stałym gminnym punkcie zbiórki odpadów problemowych. Typowa 4-osobowa polska rodzina wytwarza rocznie ok. 4-8 kg różnych domowych odpadów niebezpiecznych.

Intruz w śmietniku - niestety bardzo często zdarza się że mieszkańcy małych miejscowości i indywidualni posiadacze prywatnych domów aby zmniejszyć swoje opłaty za śmieci - opłaty, na które mają umowy z miejscowymi przedsiębiorstwami wywozowymi podrzucają swoje śmieci do miejskich pergoli z „ogólnodostępny” kontenerami. Oczywiście za wywóz śmieci z tych „ogólnodostępnych” kontenerów płacą mieszkańcy osiedli w comiesięcznej opłacie wnoszonej do spółdzielni. Dlatego podrzucanie śmieci przez „śmietnikowych intruzów” jest nie tylko nieeleganckie, ale i nieuczciwe!!!

Kartony - to wysmienite opakowania nadające się do wszelkiej płynnej żywności. Są lekkie i pakowne, bo bryła prostopadłościowa daje się efektywniej zapakować na palety niż walcowate butelki czy słoiki. Od 2007 r. program „REKARTON” pozwala gromadzić i zagospodarowywać selektywnie zebrane kartony. Aby kartony po mleku i sokach mogły zostać poddane recyklingowi, konsument powinien oddzielić je od pozostałych rodzajów odpadów.

Wstępne sortowanie zależy od tego, jaki system selektywnej zbiórki istnieje w danym miejscu zamieszkania (zazwyczaj zbiera się papier, szkło i plastik). Opakowania kartonowe do płynnej żywności zbiera się w pojemnikach żółtych oznaczonych napisem „metale, tworzywa sztuczne”. Aby wskazać konsumentom, jak należy obchodzić się ze zużytymi opakowaniami po płynnej żywności, firmy wywozowe mogą stosować specjalnie opracowane oznaczenia i umieszczać je na pojemnikach do selektywnej zbiórki odpadów. Tego typu oznaczenia są również umieszczane na kartonach do płynnej żywności.

Makulatura - niepotrzebne lub zniszczone wyroby papiernicze, nadające się bezpośrednio do wtórnego wykorzystania w innych celach niż były przeznaczone pierwotnie lub nadające się jako jeden z surowców do produkcji nowego papieru. Makulatura jest powszechnie wykorzystywana jako surowiec wtórny. Początkowo powstawał z niej głównie papier do pakowania, z czasem zastosowano ją do produkcji papieru toaletowego i tektury falistej, a od lat 90. XX w. z makulatury produkuje się również papier gazetowy.

Zużyty olej - zużyte oleje to groźne trucizny. Niestety wiele osób używa ich do malowania (impregnowania) płotów czy spalania w piecach!!! **Pamiętajmy:** Od nas samych zależy, czy my, nasze dzieci i wnuki, będziemy żyć ekologicznie... czyli zdrowo. Olej odpadowy to odpad niebezpieczny i każdy jego posiadacz obowiązany jest do pozbywania się go w sposób zgodny z prawem.

Materiały zostały udostępnione przez Katarzynę Ruszałę - Prezesa Stowarzyszenia „Ekoskop” w Rzeszowie

Nie cała odeszła

Wspaniały gest Burmistrza Tyczyna i przedstawicieli gminy

Anna Mirosława Nowak była wspaniałą kobietą, piękną i życzliwą. Dla wielu z nas niezawodną przyjaciółką, dla wybranka swojego serca kochającą żoną, a ponad wszystko oddaną i wrażliwą matką, w końcu babcią. Wiele jej wierszy dedykowanych było córce i wnukom, niezliczone traktowały o miłości i wspólnych chwilach spędzanych z mężem, przyjaciółmi, o cudowności natury i te najbardziej przejmujące, które poświęciła nieżyjącemu synowi, jak np. ten zatytułowany *Po stracie*.

W ogrodzie pani Anny Mirosławy Nowak, która zmęczonym rajdowiczom czytała swoje piękne wiersze.

Jako poetka przeszła długą i, jak każdy piszący, wyboistą drogę. Swoje wiersze „rodziła” siłami natury. Pisała sercem i do serc trafiała. Nowy tomik poetycki Anny Mirosławy Nowak *Muzyka serca* został wydany po jej bolesnej dla nas wszystkich śmierci. Dzięki staraniom Burmistrza Tyczyna, męża Ani i jej od lat najlepszej przyjaciółki oraz finansowemu wsparciu Gminy Tyczyn oddano hołd nie tylko naszej koleżance, członkini Związku Literatów Polskich, ale i jej pełnej gracji poezji.

Żywię nadzieję, że kiedy na łamach czasopisma składam wymienionym podziękowanie za ten także piękny gest, jestem wyrazicielką wdzięczności nie tylko twórców zrzeszonych w rzeszowskim oddziale ZLP, ale przede wszystkim czytelników, wiernych i oddanych sympatyków poezji Ani. Niejednokrotnie widziałam, jak na spotkaniach autorskich z jej udziałem niektórzy potajemnie ocierali łzy wzruszenia. Czyż to nie potwierdzenie, że jej poezja była autentyczna, że w niej każdy mógł znaleźć siebie, lub coś dla siebie, że utożsamiał się z autorką i jej pisaniem słowem. Ania wciąż zapraszała w magiczną podróż po także realistycznym, ale widzianym metaforycznie świecie. Bo chociaż jej poezja była swoistym vademecum wiedzy o prozie życia, nawet jeśli czasami miała cierpki smak, to autorka konstatowała uczucia i odczucia, które towarzyszyły jej przy obserwowaniu i przeżywaniu dnia codziennego, podczas osobistych refleksji nad tym, co bardzo ją poruszało.

W jasności przemyśleń powstawały zapisy, w których upamiętniała najprawdziwsze losy człowieka poprzez własne doświadczenia. Pisała o miejscach, sytuacjach, ludziach oraz przyrodzie z uwielbieniem, ale bez zbędnej egzaltacji. Nigdy nie komplikowała swojego realnego i poetyckiego świata. W poezji nie zatykała licznych w niej szczelin wątpliwością słowną. Pisała szczerze, własnym, naturalnym językiem, swoje spostrzeżenia i przemyślenia przelewała na kartkę papieru lub płótno, bo nie należy zapominać, że była też autorką wielu pięknych obrazów. Zostawiła nam swoje prace. Lirycznie i plastycznie nakreśliła na mapie świata swój znak, znak swojego czasu. Wykorzystała go bardzo twórczo i jakże prawdziwie. Udowodniła, że należała do ludzi wrażliwych i utalentowanych. Nie zmarnowała ani chwili.

Tomik *Muzyka serca* jest zbiorem bardzo pięknie edytorsko wydany.

Pięćdziesiąt pięć wierszy autorki w połączeniu z jej wizerunkiem na fotografiach, ze zdjęciami domu, ogrodu i kwiatów, które bardzo kochała oraz swoiste epitafia niektórych koleżanek i kolegów stanowią wyjątkowy i jakże wymowny album czczący pamięć tej, która dla nas nie cała odeszła. Bo przecież jest nadal w naszej pamięci, bo pozostawiła swoje wiersze współczesnym i potomnym.

Marta ŚWIDERSKA-PELINKO- prezeska rzeszowskiego oddziału Związku Literatów Polskich

Muzykę serca (cena 5 zł) można nabyć w Urzędzie Miejskim w Tyczynie, p. 25.